

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Факультет психології і соціології
Кафедра загальної та соціальної психології і соціології

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни

ОРГАНІЗАЦІЙНА ПСИХОЛОГІЯ

підготовки бакалавра

Спеціальність: 053 Психологія

Освітньо-професійна програма: Психологія

*Силабус вибіркової навчальної дисципліни
для денної та заочної форм навчання*

Луцьк – 2020

Силабус навчальної дисципліни «Організаційна психологія» підготовки бакалаврів галузі знань 05 «Соціальні і поведінкові науки», спеціальності 053 «Психологія», за освітньо-професійною програмою «Психологія».

Розробник: Малімон Л.Я., доцент кафедри загальної та соціальної психології і соціології, кандидат психологічних наук, доцент

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри загальної і соціальної психології та соціології, протокол № 1 від 15 вересня 2020 р.

Завідувач кафедри:

Лазорко О.В.

Організаційна психологія: силабус вибіркової навчальної дисципліни підготовки бакалаврів галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 053 «Психологія» за освітньо-професійною програмою «Психологія» / укл. Малімон Л.Я. – Луцьк : СНУ імені Лесі Українки, 2020. 16 с.

© Малімон Л.Я., 2020

© СНУ імені Лесі Українки, 2020

I. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1 (ДФН, ЗФН)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість годин/кредитів 180 / 6	05 Соціальні та поведінкові науки 053 Психологія	вибіркова
		Рік навчання 2 / 2
ІНДЗ: <u>немає</u>	Психологія Бакалавр	Семестр 4/4
		Лекції 36 / 16 год.
		Практичні (семінарські) 36 / 10 год.
		Лабораторні - / 10 год.
		Самостійна робота 96 / 126 год.
		Консультації 12 / 18 год.
		Форма контролю: залік

Таблиця 2 (ДФН / ЗФН на базі ОКР «молодший спеціаліст»)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість годин/кредитів 120 / 4	05 Соціальні та поведінкові науки 053 Психологія	вибіркова
		Рік навчання 2 / 2
ІНДЗ: <u>немає</u>	Психологія Бакалавр	Семестр 4/4
		Лекції 30 / 14 год.
		Практичні (семінарські) 32 / 8 год.
		Лабораторні - / 8 год.
		Самостійна робота 72 / 76 год.
		Консультації 8 / 14 год.
		Форма контролю: залік

II. Інформація про викладача

ППП: Малімон Людмила Яківна

Науковий ступінь: кандидат психологічних наук

Вчене звання: доцент

Посада: доцент кафедри загальної і соціальної психології та соціології

Контактна інформація: мобільний телефон +380508605852; електронна адреса Malimon.Ludmila@eenu.edu.ua

Дні занять: розклад: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру щосередини з 14.00 до 16.00 в кабінеті № 111. При додатковій потребі здобувача час консультації узгоджується з викладачем.

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу

У вітчизняній науковій практиці організаційна психологія розглядається як прикладна галузь соціальної психології. Також у предметну сферу організаційної психології включаються дослідження, які стосуються психології праці, інженерної психології, психології управління, психології підприємницької діяльності, економічної психології. У програму курсу увійшли теми, що пов'язані з методологічними проблемами організаційної психології і напрямками в аналізі й описі організацій; розгляду організації як соціальної системи, базовою детермінантою якої є психологічна складова. Важливими є проблеми вивчення основних підходів у дослідженні організації, психологічний аналіз структурно-функціональних особливостей організації, організаційна поведінка і взаємодія, поведінка людини в умовах організації; розвиток організації, корпоративна культура організації; соціально-психологічний клімат; управління інноваціями в організації; гендерні аспекти в організації; управління організаційними конфліктами. Також вивчається зміст та особливості діяльності психологів в організації, основні технології роботи організаційних психологів з менеджерами та персоналом організації.

Навчальна дисципліна «Організаційна психологія» присвячена вивченню змісту соціально-психологічного функціонування сучасних організацій і методів та інструментів діяльності організаційного психолога.

Програма навчальної дисципліни складена у відповідності до Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 053 «Психологія» і враховує його вимоги.

Форма організації контролю: залік.

2. Пререквізити

Навчальна дисципліна є вибірковою в системі професійної підготовки бакалаврів і базується на засвоєних знаннях з дисциплін «Загальна психологія», «Соціальна психологія», «Психологія особистості», «Психологія мотивації та емоцій».

3. Мета і завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є сприяння професійній підготовці фахівців, які б відповідали вимогам суспільства, процесам гуманізації сучасних організацій різних форм власності й могли здійснювати професійну діяльність з вирішення організаційно-психологічних проблем.

Основні завдання навчальної дисципліни – сприяти психологічній підготовленості бакалаврів до професійної діяльності в сфері організаційної психології, а саме сформуванню у студентів чітку систему уявлень про психологічну складову діяльності організацій; вміння здійснювати психологічну діагностику і надавати психологічну допомогу персоналу у вирішенні різноманітних проблем.

Після вивчення навчальної дисципліни «Організаційна психологія» студенти повинні **знати:**

- основні поняття, категорії і феномени організаційної психології
- сутність корпоративної культури організацій
- особливості організаційної поведінки і взаємодії
- основні підходи дослідження організацій

- шляхи оптимізації соціально-психологічного клімату в організаціях
- психологічне тлумачення явищ абсентеїзму та плинності кадрів
- структурно-функціональні особливості організацій
- особливості розвитку організацій
- роль та функції організаційного психолога

вміти:

- вміти використовувати теоретичні знання для аналізу організаційно-психологічних проблем;
- здійснювати самостійну аналітичну і науково-дослідницьку роботу в області організаційної психології, застосовуючи організаційно-психологічні методи і методики відповідно до мети, задач і методології дослідження;
- вміти проводити психопрофілактику та вирішувати організаційні конфлікти;
- володіти технологією прийняття організаційних управлінських рішень і практичними навичками щодо психологічного забезпечення професійної діяльності;
- здійснювати аналіз особистостей та міжособистісних взаємин у групах;
- вміти проводити психологічний аналіз внутрішнього і зовнішнього середовища організації;
- визначати засоби оптимального впливу на персонал організації для створення належного соціально-психологічного клімату в колективі;
- застосовувати психологічні методи оцінки персоналу;
- використовувати психотехнології роботи з різних проблем, які виникають у персоналу організації.

4. Результати навчання (Компетентності)

Основними результатами навчання є сформованість інтегральної компетентності – здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері організаційної психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

- ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК9. Здатність працювати в команді.

Спеціальні компетентності:

- ФК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології
- ФК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.
- ФК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел
- ФК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій
- ФК6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження
- ФК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації
- ФК8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову)
- ФК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну відповідно до запиту

ФК11. Здатність дотримуватися норм професійної етики

ФК12. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання

ПРН 2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань

ПРН 4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

ПРН 5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги

ПРН 6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження

ПРН 7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки

ПРН 8. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців.

ПРН 9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання

ПРН 8. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців.

ПРН 15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку

5. Структура навчальної дисципліни

Структура навчальної дисципліни представлена у вигляді таблиць 3, 4, 5, 6 (табл. 3 – денна, 4 – заочна форми навчання; табл. 5 – денна, 6 – заочна форми навчання на базі ОКР «молодший спеціаліст»).

Таблиця 3 (ДФН)

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин:					
	У тому числі					
	Усього	Лекції	Практичні заняття	Лабораторні роботи	Самостійна робота / консультації	Форма контролю / бали
Змістовий модуль 1. Сучасна психологія організацій: теоретико-методологічні засади						
Тема 1. Становлення, предмет та методи організаційної психології	19	4	4	-	10/1	ДС, РМГ
Тема 2. Організація як об'єкт вивчення організаційної психології. Психологічні основи організаційного розвитку.	21	4	4	-	12/1	ДС, РМГ
Тема 3. Особистість в організації. Влада та лідерство як базові організаційні процеси	22	4	4	-	12/2	ДС, РМГ
Тема 4. Організаційна поведінка, комунікація і адаптація працівника	26	6	6	-	12/2	ДС, РМГ
Усього за змістовним модулем 1	88	18	18	-	46/6	Пр/3 – 20
Змістовий модуль 2. Психологічний аналіз організаційних процесів						
Тема 5. Соціально-психологічний клімат організації. Організаційна культура.	21	4	4	-	12/1	ДС, РМГ
Тема 6. Групова взаємодія і прийняття групових рішень	21	4	4	-	12/1	ДС, РМГ
Тема 7. Організаційні інновації. Управління організаційними змінами.	22	4	4	-	12/2	РМГ, ЛР
Тема 8. Зміст та особливості діяльності психологів в організації	28	6	6	-	14/2	РМГ, ЛР
Усього за змістовним модулем 2	92	18	18	-	50/6	Пр/3 – 20
Види підсумкових робіт						Бал
Модульна контрольна робота (МКР1+МКР2)						30+30=60
Разом	180	36	36	-	96/12	100

Таблиця 4 (ЗФН)

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин:					
	У тому числі					
	Усього	Лекції	Практичні заняття	Лабораторні роботи	Самостійна робота / консультації	Форма контролю / бали
Змістовий модуль 1. Сучасна психологія організацій: теоретико-методологічні засади						
Тема 1. Становлення, предмет та методи організаційної психології	18	2			14/2	ДС
Тема 2. Організація як об'єкт вивчення організаційної психології. Психологічні основи організаційного розвитку.	22	2	2		16/2	РМГ
Тема 3. Особистість в організації. Влада та лідерство як базові організаційні процеси	22	2		2	16/2	ДС, ЛР
Тема 4. Організаційна поведінка, комунікація і адаптація працівника	26	2	2	2	16/4	РМГ ЛР
Усього за змістовним модулем 1	88	8	4	4	62/10	Пр/3 – 10 ЛР/10
Змістовий модуль 2. Психологічний аналіз організаційних процесів						
Тема 5. Соціально-психологічний клімат організації. Організаційна культура.	22	2	2		16/2	ДС, РМГ
Тема 6. Групова взаємодія і прийняття групових рішень	24	2	2	2	16/2	РМГ ЛР
Тема 7. Організаційні інновації. Управління організаційними змінами.	22	2		2	16/2	ДС, ЛР
Тема 8. Зміст та особливості діяльності психологів в організації	24	2	2	2	16/2	РМГ, ЛР
Усього за змістовним модулем 2	92	8	6	6	64/8	Пр/3 – 10 ЛР/10
Види підсумкових робіт						Бал
Модульна контрольна робота (МКР1+МКР2)						30+30=60
Разом	180	16	10	10	126/18	100

Таблиця 5 (ДФН на базі ОКР «молодший спеціаліст»)

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин:					
	У тому числі					
	Усього	Лекції	Практичні заняття	Лабораторні роботи	Самостійна робота / консультації	Форма контролю / бали
Змістовий модуль 1. Сучасна психологія організацій: теоретико-методологічні засади						
Тема 1. Становлення, предмет та методи організаційної психології	12	2	4	-	6/-	ДС, РМГ
Тема 2. Організація як об'єкт вивчення організаційної психології. Психологічні основи організаційного розвитку.	14	4	4	-	6/-	ДС, РМГ
Тема 3. Особистість в організації. Влада та лідерство як базові організаційні процеси	15	4	4	-	6/1	ДС, РМГ
Тема 4. Організаційна поведінка, комунікація і адаптація працівника	17	4	4	-	8/1	ДС, РМГ
Усього за змістовним модулем 1	58	14	16	-	26/2	Пр/3 – 20
Змістовий модуль 2. Психологічний аналіз організаційних процесів						
Тема 5. Соціально-психологічний клімат організації. Організаційна культура.	15	4	4	-	6/1	ДС, РМГ
Тема 6. Групова взаємодія і прийняття групових рішень	15	4	4	-	6/1	ДС, РМГ
Тема 7. Організаційні інновації. Управління організаційними змінами.	15	4	4	-	6/1	РМГ, ЛР
Тема 8. Зміст та особливості діяльності психологів в організації	17	4	4	-	8/1	РМГ, ЛР
Усього за змістовним модулем 2	62	16	16	-	26/4	Пр/3 – 20
Види підсумкових робіт						Бал
Модульна контрольна робота (МКР1+МКР2)						30+30=60
Разом	120	30	32	-	52/6	100

Таблиця 6 (ЗФН на базі ОКР «молодший спеціаліст»)

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин:					
	У тому числі					
	Усього	Лекції	Практичні заняття	Лабораторні роботи	Самостійна робота / консультації	Форма контролю / бали
Змістовий модуль 1. Сучасна психологія організацій: теоретико-методологічні засади						
Тема 1. Становлення, предмет та методи організаційної психології	11	2			8/1	ДС
Тема 2. Організація як об'єкт вивчення організаційної психології. Психологічні основи організаційного розвитку.	13	2	2		8/1	РМГ
Тема 3. Особистість в організації. Влада та лідерство як базові організаційні процеси	16	2		2	10/2	ДС, ЛР
Тема 4. Організаційна поведінка, комунікація і адаптація працівника	18	2	2	2	10/2	РМГ ЛР
Усього за змістовним модулем 1	58	8	4	4	36/6	Пр/3 – 10 ЛР/10
Змістовий модуль 2. Психологічний аналіз організаційних процесів						
Тема 5. Соціально-психологічний клімат організації. Організаційна культура.	14	2			10/2	ДС, РМГ
Тема 6. Групова взаємодія і прийняття групових рішень	14		2		10/2	РМГ ЛР
Тема 7. Організаційні інновації. Управління організаційними змінами.	16	2		2	10/2	ДС, ЛР
Тема 8. Зміст та особливості діяльності психологів в організації	18	2	2	2	10/2	РМГ, ЛР
Усього за змістовним модулем 2	62	6	4	4	40/8	Пр/3 – 10 ЛР/10
Види підсумкових робіт						Бал
Модульна контрольна робота (МКР1+МКР2)						30+30=60
Разом	120	14	8	8	76/14	100

Форма контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, ЛР – письмове виконання лабораторної роботи/звіт, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв'язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо

6. Питання для самостійного опрацювання

1. Становлення і розвиток організаційної психології (У. Д. Скотт, Г. Мюнстерберг, Е. Мейо).
2. Метод ігор і розв'язання ситуацій, характерних для організаційної діяльності.
3. Метод соціометричних виборів у дослідженнях виробничих колективів.
4. Особливості асоціативного експерименту в організаційній психології.
5. Концепція життєвого циклу організації. Етапи розвитку організації.
6. Характер організації. Теорія психологічних типів (К. Юнг) в аналізі організацій.
7. Лояльність і відданість персоналу організації
8. Концепції організаційного лідерства.
9. Комунікативні мережі. Его-мережі і соціальний капітал. Розвиток індивідуального і групового соціального капіталу.
10. Поняття адаптації. Основні види адаптації: за відносинам суб'єкт-об'єкт, за впливом на співробітника, за рівнем, за напрямками.
11. Поняття організаційного мобінгу. Види, типи, об'єктивні та суб'єктивні причини виникнення мобінгу..
12. Структура, фактори і вимірювання психологічного клімату в організації.
13. Поняття організаційної культури. Види, типи, рівні організаційної культури.
14. Ознаки психологічно «здорової» та «невротичної» організаційної культури.
15. Структура корпоративної культури. Внутрішні та зовнішні атрибути корпоративної культури.
16. Плинність кадрів. Явище абсентеїзму (причини, види, напрямки дослідження).
17. Місце і роль психолога в організації. Просвітницька діяльність організаційних психологів.
18. Роль діагностичної та експертної діяльності організаційних психологів.
19. Прогнозування і профілактика як види діяльності організаційних психологів.
20. Особливості психокорекційної, психоконсультативної та психотерапевтичної діяльності організаційних психологів.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студента

Вимоги викладача:

- обов'язкове відвідування навчальних занять;
- активність студента під час практичних занять;
- своєчасне виконання завдань самостійної роботи;
- виконання модульних контрольних завдань;
- відпрацювання занять, що були пропущені або не підготовлені (незадовільні оцінки) на консультаціях;

Не допустимо:

- пропуск занять без поважних причин;
- запізнення на заняття;
- користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (за винятком дозволу викладача при необхідності виконання певних завдань, передбачених навчальною дисципліною);
- порушення дисципліни;
- списування та плагіат.

Критерії поточного оцінювання знань:

Поточний контроль проводиться на кожному занятті й оцінюється в діапазоні від 0 до 10 балів (за якими в кінці кожного модулю обраховується середнє арифметичне: модуль 1 (10б.

практ. зан. + 10б. лаборат. зан.=2 0 балів); модуль 2 (10б. практ. зан. + 10б. лаборат. зан. = 20 балів); всього за поточне оцінювання – 40 балів). Поточний контроль передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу), участь у дискусіях, груповій роботі, тренінгах, під час роботи на практичних заняттях. Бали поточного оцінювання знань студентів залежать від: повноти розкриття питання, цілісності, системності, вміння формулювати висновки тощо. Якщо студент не виступав на практичному занятті/не виконував заплановані письмові роботи чи не підготувався до нього його активність оцінюється в 0 балів.

Модульна контрольна робота є складовою поточного контролю і здійснюється через проведення аудиторної письмової роботи під час проведення останнього практичного заняття в межах окремого залікового модуля. Кожен варіант модульної контрольної роботи складається з трьох питань. Відповіді на поставленні питання слухачів повинні відображати вільне володіння обсягом матеріалу, передбаченим програмою, зокрема, вміти застосовувати його на практиці (у вигляді наведення власних прикладів, розв'язання психологічних ситуацій тощо), оцінювати факти, явища, вільно висловлювати власні думки, самостійно оцінювати різноманітні явища та факти, виявляючи особисту позицію що до них, вміло використовувати міжпредметні зв'язки. Критерії оцінювання знань здобувачів при виконанні контрольних робіт (оцінюється в діапазоні від 0 до 30 балів): 30-20 балів – вільно володіє обсягом матеріалу, вільно висловлює власні думки, повністю і якісно розкрив всі питання виявляючи особисту позицію що до них, вміло використовує міжпредметні зв'язки. 12-19 балів – вільно висловлює власні думки, але недостатнє обґрунтування відповіді, допущені незначні помилки; 5-11 балів – не повністю з допущенням помилок розкрив всі питання; 1-4 бали – розкрив тільки перше питання; 0 балів – відповідь відсутня.

За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Політика щодо академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- Самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- Посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- Дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; дотримання принципів та положень Етичного кодексу психолога (<http://nsj.gov.ua/files/1448287570%D0%95%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BA%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D1%81%20%D0%BF%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D0%B0.docx.pdf>);
- Надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

За порушення академічної доброчесності (плагіат, фальсифікація, списування, обман тощо) здобувачі освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування з Університету.

Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 25%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

V. Підсумковий контроль

На залік виносяться основні питання, що потребують творчої відповіді та уміння синтезувати отриманні знання і застосовувати їх під час розв'язання практичних задач.

VI. Шкала оцінювання

Підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою складається із сумарної кількості балів за: поточне оцінювання згідно середньої суми балів (модуль 1 (8+8=16 балів); модуль 2 (8+8=16 балів); ІНДЗ – 8 балів (максимум 40 балів).

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна література:

1. Казмиренко В.П. Социальная психология организаций: Монография.-К.: МЗЗП, 1993-384с.
2. Ньюстром Дж.В., Дэвис К. Организационное поведение / Перевод с англ. под ред. Ю.Н.Каптуревского - СПб.: Изд-во «Питер», 2000. – 448с. – (Серия «Теория и практика менеджмента»).
3. Организационная психология / под ред. Г.В.Суходольского. – Харьков: Изд-во Гуманитарный Центр, 2004. – 256с.
4. Почебут Л.Г., Чикер В.А. Организационная социальная психология: Учебное пособие. - СПб.: Речь, 2002. – 298с.
5. Технології роботи організаційних психологів: Навч. Посібник для студентів вищ. навч. закл. та слухачів інститутів після диплом. освіти / За науч. ред. Л.М. Карамушки. – К.: Фірма „ІНКОС”, 2005. – 366с.
6. Чикер В.А. Психологическая диагностика организации и персонала. – СПб.: Речь, 2004. – 176с.

Додаткова література:

1. Авдеев В.В. Управление персоналом. Технология формирования команды: Учеб. пособие. - М., 2002.
2. Авраменко О.М. Підприємство від „А” до „Я” (Настільна книга для підприємців та малих підприємств). Вид. Регіональний Фонд підтримки підприємства по Херсонській області в рамках заходів Регіональної програми розвитку малого підприємства в Херсонській області., - Херсон., 2006. – 211с.
3. Андреева Г.М. Социальная психология: Учебник. - М., 2005.
4. Анцупов А.Я., Шипилов А.И. Конфликтология. - М., 1999.
5. Базаров Т.Ю. Управление персоналом: Учеб.пособие. - М., 2002.
6. Блейк Р., Моутон Дж. Научные методы управления / Пер. с англ. - К., 1996.
7. Бодди Д., Пэйтон Р. Основы менеджмента. - СПб., 1999.
8. Венделин А. Подготовка и принятие управленческих решений. - М., 1997.
9. Веснин В.Р. Практический менеджмент персонала: Пособие по кадровой работе.-М., 2001.
10. Гришина Н.В. Психологическая работа с конфликтами: три вида диалога // Психологические проблемы самореализации личности / Под ред. Л.А.Головей, Л.А. Коростылевой. - СПб., 1999. -Вып. 3.
11. Дерманова И.Б., Сидоренко Е.В. Психологический практикум. Межличностные отношения. - СПб., 1996.
12. Джуэлл Л. Индустриально-организационная психология. Учебник для вузов - СПб.: Изд-во «Питер», 2001. – 720с. ил. – (Серия «Учебник нового века»).
13. Дудченко В.С. Основы инновационной методологии. - М., 1996.
14. Забродин Ю.М. Психология личности и управление человеческими ресурсами. - М., 2002.
15. Завлин П.Н., Васильев А.В, Оценка эффективности инноваций. - СПб., 1998.
16. Занюк С. Психология мотивации. - Киев, 2001.
17. Инновационный менеджмент: Учебник для вузов / С.Д. Ильенкова, Л.М.Гохберг, СЮ. Ягудин и др. / Под ред. С.Д. Ильенкова. - М., 1997.
18. Каммероу Дж., Баргер П., Кирби Д. Ваш психологический тип и стиль работы.-М., 2001.

19. Келли Г., Армстронг Р. Тренинг принятия решений. - СПб., 2002.
20. Кнорринг В.И. Теория, практика и искусство управления: Учебник. - М., 2001.
21. Кочеткова А.И. Основы современного управления персоналом. - М., 1999.
22. Литвак В.В. Разработка управленческих решений: Учебник. - М., 2002.
23. Лозниця В.С. Психологія менеджменту. Навч. посібник. - К., 2000.
24. Майерс Д. Социальная психология. - СПб., 2003.
25. Маслов Е.Б. Управление персоналом организации: Учебное пособие. - Новосибирск, 2001.
26. Машков Е.Б. Психология управления: Учеб. пособие. - Спб., 2002.
27. Мильнер В.И. Теория организаций. - М., 2002.
28. Моргунов Е.Б. Управление персоналом: исследование, оценка, обучение. М.: Бизнес-школа «Интел-синтез», 2000.
29. Моргунов Е.Б. Личность и организация. Конспекты лекций. М.: Тривола, 1996.
30. Морозова Г.Б. Психологическое сопровождение организации и персонала. - СПб.: Речь, 2006. – 400с.
31. Основы инновационного менеджмента. Теория и практика: Учебное пособие / под ред. П.Н.Завлина, А.К.Казанцева. - М., 2000.
32. Парыгин Б.Д. Основы социально-психологической теории. - М., 1971.
33. Психолог в организации: Советы профессионалов. - М., 2002.
34. Психология управления персоналом: Пособие для специалистов, работающих с персоналом / под ред. А.В.Батаршева, А.О.Лукиянова. - М., 2005.
35. Санкин М.И. Психология управления. - М., 2002.
36. Свенцицкий А.Л. Социальная психология управления. - Л.: Изд-во ЛГУ, 1980.
37. Станкин М.И. Психология управления. - М., 2002.
38. Управление персоналом организации: Учебное пособие / Под ред. А.Я.Кибанова. -М., 2001.
39. Управление персоналом предприятия: Учебное пособие / Под ред. А.А.Крылова, Ю.В.Прушинского. - М., 2002.
40. Фишер Р., Юри У. Путь к согласию, или переговоры без поражения. - М.: Наука, 1990.
41. Хасан Б.И. Психотехника конфликта и конфликтная компетентность. - Красноярск, 1996.
42. Швалб Ю.М., Данчева О.В. Практична психологія в економіці та бізнесі. - К., 1998.
43. Шейн Э. Х. Организационная культура и лидерство. — СПб.: Питер, 2002.

Інформаційні ресурси

1. <http://psy.piter.com/library/>
2. <http://psy.rin/article/>
3. www.psych.uw.edu.p
4. www.psychologia
5. www.Uaua.info
6. www.coob.ru

Періодичні видання

1. Европейский журнал образования и прикладной психологии. Журналу присвоен импакт-фактор 0.468 за 2019 г.: <https://www.sciencecommunity.org/ru/node/132051>
2. Научный электронный журнал «Психологические исследования" ISSN: 2075- 7999 (Electronic): <https://istina.msu.ru/journals/96437/>
3. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 12. Психологічні науки – наукове фахове періодичне видання: <https://sj.npu.edu.ua/index.php/pn/about>
4. «Психологічні перспективи». Фахове періодичне видання ВНУ імені Лесі Українки. <https://psychopropects.eenu.edu.ua>
5. «Психологічний журнал». Наукове видання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини: <https://fspu.udpu.edu.ua>
6. «Психологічний часопис» фаховий журнал Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України: <http://psychology-naesua.institute/read/1620/>